

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนดนตรีนั้นถือว่าเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ตลอดจนความฉลาดทางด้านสติปัญญา (IQ) ช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นคนมีจิตใจอ่อนโยน รู้จักการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ผู้เรียนเจริญเติบโต และประสบความสำเร็จในอนาคต ดังนั้นดนตรีจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ จากผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยมุนสเตอร์ ประเทศเยอรมนี (University of Munster) พบว่าสมองส่วนที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ระดับเสียงของเด็กที่เรียนดนตรีโตกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียนดนตรีถึง 25 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้พบว่าการเล่นเปียโนมีความซับซ้อนกว่าการทำงานของคอมพิวเตอร์ ผลการสำรวจผู้เรียนเปียโนที่เรียนแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน พบว่ามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาซับซ้อนได้ดี สามารถเล่นหมากรูก เข้าใจเรื่องทางวิศวกรรม และเรียนคณิตศาสตร์ได้ดีกว่าเด็กที่ไม่เล่นเปียโนถึง 34 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้มีงานวิจัยจากรัฐโรดไอแลนด์ สหรัฐอเมริกา พบว่าผู้เรียนเกรด 1 ที่เล่นดนตรีมีทักษะต่างๆ ที่ดีกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียนดนตรีทั้งความสามารถ การอ่านหนังสือ ความเข้าใจคณิตศาสตร์ และทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย (วิถี ชีวัญญาธาร, 2551:17)

ปัจจุบันมีผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับดนตรีมากขึ้น อาทิ นักดนตรี นักร้อง ครูสอนดนตรี ช่างซ่อมเครื่องดนตรี ผู้ควบคุมวงดนตรี นักประพันธ์เพลง ผู้ประกอบธุรกิจดนตรี วิศวกรเสียง นักวิชาการดนตรี ผู้ผลิตเครื่องดนตรี เป็นต้น มีการศึกษาและพัฒนางานวิจัยด้านดนตรีอย่างแพร่หลาย ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนดนตรีเพิ่มมากขึ้น และเนื่องจากมีผู้คนที่ให้ความสนใจในการเรียนดนตรีมาก จึงเกิดการขยายตัวของโรงเรียนดนตรีเอกชนเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน เห็นได้ว่าประโยชน์ต่างๆ ที่ได้จากการเรียนดนตรีมีหลายประการ สังคมจึงเปิดโอกาสทางการศึกษาดนตรีมากขึ้น และแม้ว่าดนตรีเป็นวิชาชีพใหม่สำหรับสังคมไทยก็ตาม แต่มี

ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากที่ส่งเสริมบุตรหลานให้มีความสามารถทางดนตรีในระดับสูง และมีความคาดหวังให้ผู้เรียนมีศักยภาพเพียงพอในการใช้ดนตรีเพื่อประกอบวิชาชีพในอนาคต

คมขำ เฉลยพจน์ (2537:95) กล่าวว่า “สถิติโดยทั่วไปวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีที่นิยมเรียนมากที่สุด คือ เปียโน เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่มีความเป็นสากลได้รับการยอมรับทั่วโลก รวมทั้งการเรียนเปียโนสามารถเป็นพื้นฐานของการเรียนเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ต่อไปได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เครื่องดนตรีอื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว”

จากประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัยในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันดนตรีมหาวิทยาลัยพายัพ เป็นเวลา 16 ปี ได้ทำการสังเกตพฤติกรรมแบบมีส่วนร่วม และทำการสำรวจความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาเปียโน ซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ผู้เรียน และครูผู้สอน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ว่าความเข้าใจระบบการเรียนการสอนวิชาเปียโน ไม่ทราบวิธีการจูงใจให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนตั้งแต่ระดับเริ่มต้นอย่างต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริมบุตรหลานเพื่อทดสอบวัดระดับความสามารถ ขาดการดูแลเอาใจใส่ในการฝึกซ้อมของผู้เรียน และขาดการลงทุนกำลังทรัพย์เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน อาทิ การซื้อเปียโนให้ผู้เรียนฝึกซ้อม การลงทุนจ่ายค่าเรียนราคาสูงเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนกับครูที่มีชื่อเสียง มีความสามารถในการเล่นเปียโน และการสอน เป็นต้น ด้านผู้เรียนเมื่อได้เริ่มต้นเรียนเปียโนแล้วพบว่า ยังขาดวินัยในการฝึกซ้อม ไม่ทราบวิธีการฝึกซ้อมที่ถูกต้อง และขาดความเข้าใจในการเรียนเปียโนให้มีประสิทธิภาพ ด้านครูผู้สอนพบว่า ขาดการศึกษาความรู้ด้านจิตวิทยาในการสอน ขาดการพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนของตนเอง ครูหลายท่านไม่มีประสบการณ์ในการสอบวัดระดับความสามารถในการเล่นเปียโน ในขณะที่ปัจจุบันผู้เรียนนิยมสอบวัดระดับความสามารถกับสถาบันที่จัดสอบมาตรฐานทางดนตรีต่างๆ มากขึ้น

สถาบัน Trinity Guildhall จากประเทศอังกฤษมีหลักสูตรสำหรับการเรียนดนตรีเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบวัดมาตรฐานการเรียนดนตรีสากล โดยได้รับการรับรองมาตรฐานจาก The UK Qualification & Curriculum Authority (QCA) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นสากลและได้รับการยอมรับทั่วโลก การสอบวัดมาตรฐานทักษะการเล่นเปียโนเป็นการประเมินที่ครอบคลุมทักษะการเล่นเปียโนและความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบรรเลงดนตรีทั่วไป ซึ่งการประเมินแต่ละหัวข้อเป็นการทดสอบเทคนิคต่างๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาความชำนาญในการบรรเลงเปียโน หลักสูตรได้ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Outcome) ไว้อย่างชัดเจนทุกระดับ โดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้บรรเลง แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งผลการประเมินจะระบุระดับความสามารถของผู้สอบอย่างชัดเจน ผู้สอบจะทราบผลการสอบอย่างละเอียดจากใบ

ประเมินที่กรรมการคุมสอบได้ให้คำแนะนำไว้พร้อมกับคะแนนที่ได้รับ ผู้สอบจะทราบถึงสิ่งที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้ดีและสิ่งที่ควรปรับปรุง เพื่อนำคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไขการสอบในระดับสูงขึ้นต่อไป กรรมการคุมสอบเป็นนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีโดยเฉพาะ สถาบัน Trinity Guildhall มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและมีการอบรมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ การวัดผลและประเมินผลเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีมาตรฐานเดียวกัน เห็นได้ว่าการสอบเกรด เพื่อวัดระดับความสามารถจากสถาบัน Trinity Guildhall เป็นการประเมินที่ครอบคลุมทักษะต่างๆ ที่สำคัญ และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาความชำนาญในการบรรเลงเปียโนของผู้เรียน

ข้อมูลสถิติการสอบเกรด Trinity Guildhall ศูนย์สอบจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548-2552 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนสอบในปี พ.ศ. 2548-2549 ดังนี้

ผู้ที่สอบผ่านระดับ Distinction	ต้องได้คะแนนสอบ 85 คะแนนขึ้นไป
ผู้ที่สอบผ่านระดับ Merit	ต้องได้คะแนนสอบ 75 คะแนนขึ้นไป
ผู้ที่สอบผ่าน	ต้องได้คะแนนสอบ 65 คะแนนขึ้นไป
ผู้ที่ไม่ผ่านการสอบคือ	ผู้ที่ได้คะแนนสอบต่ำกว่า 65 คะแนน

ปี พ.ศ. 2548 มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น	จำนวน 392 คน
มีผู้สอบผ่านระดับ Distinction	จำนวน 80 คน
มีผู้สอบผ่านระดับ Merit	จำนวน 162 คน
มีผู้สอบผ่าน	จำนวน 106 คน
ผู้ไม่ผ่านการสอบ	จำนวน 44 คน

ตารางที่ 1.1 ผู้เข้าสอบ Trinity Guildhall ปี พ.ศ.2548

	เกรด Initial	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	เกรด 4	เกรด 5	เกรด FC	เกรด 6	เกรด 7	เกรด 8	เกรด PC	เกรด ATCL	เกรด LTCL	เกรด FTCL
จำนวนผู้เข้าสอบ	25	107	85	64	45	26	1	20	10	7	1	1	-	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Distinction	14	36	11	9	5	1	1	2	-	1	-	-	-	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Merit	8	52	35	22	27	10	-	6	1	1	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบผ่าน	1	14	29	26	8	12	-	8	6	1	-	1	-	-
ผู้สอบไม่ผ่าน	2	5	10	7	5	3	-	4	3	4	1	-	-	-

ปี พ.ศ. 2549 มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น จำนวน 327 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Distinction จำนวน 64 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Merit จำนวน 157 คน
 มีผู้สอบผ่าน จำนวน 89 คน
 ผู้ไม่ผ่านการสอบ จำนวน 17 คน

ตารางที่ 1.2 ผู้เข้าสอบ Trinity Guildhall ปี พ.ศ. 2549

	เกรด Initial	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	เกรด 4	เกรด 5	เกรด FC	เกรด 6	เกรด 7	เกรด 8	เกรด PC	เกรด ATCL	เกรด LTCL	เกรด FTCL
จำนวนผู้เข้า สอบ	10	60	57	63	44	36	4	22	15	15	1	-	-	-
ผู้ที่สอบได้ ระดับ Distinction	7	12	11	6	7	11	3	3	-	3	1	-	-	-
ผู้ที่สอบได้ ระดับ Merit	1	37	25	25	31	13	-	13	7	5	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบ ผ่าน	2	11	19	23	5	12	1	4	6	6	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบ ไม่ผ่าน	-	-	2	9	1	-	-	2	2	1	-	-	-	-

เกณฑ์การให้คะแนนสอบ ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา มีดังนี้

ผู้ที่สอบผ่านระดับ Distinction ต้องได้คะแนนสอบ 87 คะแนนขึ้นไป
 ผู้ที่สอบผ่านระดับ Merit ต้องได้คะแนนสอบ 75 คะแนนขึ้นไป
 ผู้ที่สอบผ่าน ต้องได้คะแนนสอบ 60 คะแนนขึ้นไป
 ผู้ที่ไม่ผ่านการสอบคือ ผู้ที่ได้คะแนนสอบต่ำกว่า 60 คะแนน

ปี พ.ศ. 2550 มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น จำนวน 303 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Distinction จำนวน 64 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Merit จำนวน 140 คน
 มีผู้สอบผ่าน จำนวน 95 คน
 ผู้ไม่ผ่านการสอบ จำนวน 4 คน

ตารางที่ 1.3 ผู้เข้าสอบ Trinity Guildhall ปี พ.ศ. 2550

	เกรด Initial	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	เกรด 4	เกรด 5	เกรด FC	เกรด 6	เกรด 7	เกรด 8	เกรด PC	เกรด ATCL	เกรด LTCL	เกรด FTCL
จำนวนผู้เข้าสอบ	12	35	56	65	41	41	3	18	16	13	1	2	1	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Distinction	2	15	12	13	7	2	3	5	2	1	-	1	1	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Merit	5	18	31	29	18	24	-	4	6	5	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบผ่าน	5	2	12	23	16	15	-	9	8	4	1	1	-	-
จำนวนผู้สอบไม่ผ่าน	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-

ปี พ.ศ. 2551 มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น จำนวน 330 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Distinction จำนวน 73 คน
 มีผู้สอบผ่านระดับ Merit จำนวน 173 คน
 มีผู้สอบผ่าน จำนวน 75 คน
 ผู้ไม่ผ่านการสอบ จำนวน 7 คน

ตารางที่ 1.4 ผู้เข้าสอบ Trinity Guildhall ปี พ.ศ. 2551

	เกรด Initial	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	เกรด 4	เกรด 5	เกรด FC	เกรด 6	เกรด 7	เกรด 8	เกรด PC	เกรด ATCL	เกรด LTCL	เกรด FTCL
จำนวนผู้เข้าสอบ	24	64	43	41	55	38	2	28	13	14	4	3	1	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Distinction	7	19	8	9	5	8	1	7	2	4	2	-	1	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Merit	17	34	20	23	24	22	1	18	6	8	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบผ่าน	-	11	15	8	24	8	-	2	4	1	2	2	-	-
จำนวนผู้สอบไม่ผ่าน	-	-	-	1	2	-	-	1	1	1	-	1	-	-

ปี พ.ศ. 2552 มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น	จำนวน 361 คน
มีผู้สอบผ่านระดับ Distinction	จำนวน 54 คน
มีผู้สอบผ่านระดับ Merit	จำนวน 134 คน
มีผู้สอบผ่าน	จำนวน 150 คน
ผู้ไม่ผ่านการสอบ	จำนวน 23 คน

ตารางที่ 1.5 ผู้เข้าสอบ Trinity Guildhall ปี พ.ศ. 2552

	เกรด Initial	เกรด 1	เกรด 2	เกรด 3	เกรด 4	เกรด 5	เกรด FC	เกรด 6	เกรด 7	เกรด 8	เกรด PC	เกรด ATCL	เกรด LTCL	เกรด FTCL
จำนวนผู้เข้าสอบ	20	52	64	70	34	50	-	21	26	21	2	1	-	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Distinction	6	5	14	7	4	3	-	-	8	7	-	-	-	-
ผู้ที่สอบได้ระดับ Merit	7	25	25	23	17	17	-	8	7	5	-	-	-	-
จำนวนผู้สอบผ่าน	7	21	23	37	10	24	-	12	10	5	1	-	-	-
จำนวนผู้สอบไม่ผ่าน	-	1	2	3	3	6	-	1	1	4	1	1	-	-

จากข้อมูลสถิติผู้เข้าสอบวัดเกรดตามตารางข้างต้นของศูนย์สอบ Trinity Guildhall ในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนผู้เรียนสอบเปียโนระดับพื้นฐาน ตั้งแต่เกรด Initial ถึงเกรด 5 มีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมาก แต่เกรด 6 ขึ้นไป พบว่าผู้สมัครสอบมีจำนวนน้อยลง และจำนวนของผู้ที่สอบผ่านได้คะแนนสูงมีจำนวนน้อยลง จึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาว่า เพราะเหตุใด และมีปัจจัยอะไรที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ จำนวนผู้เรียนสอบเปียโนระดับพื้นฐาน ตั้งแต่เกรด Initial ถึงเกรด 5 มีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมาก แต่เกรด 6 ขึ้นไป ผู้สมัครสอบมีจำนวนน้อยลง

จากความสำคัญและปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าพื้นฐานสำคัญที่ทำให้การเรียนเปียโนมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความเข้าใจของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ผู้เรียน และครูผู้สอน ด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจได้ศึกษาพฤติกรรมผลการเรียนวิชาเปียโนระดับสูงให้ประสบความสำเร็จ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ และประสบความสำเร็จในการเรียนเปียโนระดับสูงต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาเปียโนในระดับสูงให้ประสบความสำเร็จ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.3.1.1 ด้านพฤติกรรมการเรียนวิชาเปียโนในระดับสูงผู้วิจัยได้ศึกษา ลักษณะและวิธีการตลอดจนถึงแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเปียโนในระดับสูงของผู้เรียน

1.3.1.2 ด้านพฤติกรรมการสอนวิชาเปียโนในระดับสูง ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิค การสอน วิธีการถ่ายทอดของครูผู้สอน และการสร้างแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับวิชาเปียโนในระดับสูง

1.3.1.3 ด้านพฤติกรรมของผู้ปกครองของผู้เรียนวิชาเปียโนในระดับสูง ผู้วิจัย ได้ศึกษาวิธีการสนับสนุน การสร้างแรงจูงใจต่างๆของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนวิชา เปียโนในระดับสูง

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ผู้ให้ข้อมูลเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนวิชาเปียโนในระดับสูงที่ผ่านการสอบวัดระดับความสามารถการเล่นเปียโนกับศูนย์สอบ Trinity Guildhall ของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เกรด 6 ขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ผู้เรียน และครูผู้สอน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง ดังนี้

1.3.2.1 ผู้ปกครองของผู้เรียนวิชาเปียโนในระดับสูง จำนวน 34 คน

1.3.2.2 ผู้เรียนวิชาเปียโนในระดับสูง จำนวน 30 คน

1.3.2.3 ครูผู้สอนวิชาเปียโนในระดับสูง จำนวน 17 คน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

การประสบความสำเร็จ หมายถึง การสอบผ่านการวัดระดับความสามารถ การเล่นเปียโนตั้งแต่เกรด 6 ขึ้นไป ของสถาบัน Trinity Guildhall

พฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาเปียโน หมายถึง ลักษณะและวิธีการศึกษาเปียโนของผู้เรียน วิธีการถ่ายทอดของครูผู้สอนตลอดจนการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาเปียโนในระดับสูง

วิชาเปียโนระดับสูง หมายถึง การเรียนเปียโนตั้งแต่เกรด 6 ขึ้นไปของสถาบัน Trinity Guildhall โดยเนื้อหาการเรียนรู้ประกอบด้วยทักษะการบรรเลงเพลง (Pieces) ทักษะการเล่นแบบฝึกหัด (Exercises) ทักษะการเล่นบันไดเสียงและอาเพจจิโอ (Scales and Arpeggios) การอ่านโน้ตแบบฉับพลัน (Sight reading) และทักษะการฟัง (Aural skills)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ทำให้ทราบพฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาเปียโนระดับสูงให้ประสบความสำเร็จ
- 1.5.2 ทำให้ทราบปัญหาในการเรียนวิชาเปียโนระดับสูง
- 1.5.3 ข้อมูลที่ได้รับสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่นในระดับสูงต่อไป